

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет медичний
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Світлана КАТЮЖИНСЬКА

« _____ » _____

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Факультет, курс Медичний

Рівень вищої освіти: третій (Доктор філософії)

Навчальна дисципліна Управління проектами в системі охорони здоров'я
(назва навчальної дисципліни)

Затверджено:

Засіданням кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеського національного медичного університету

Протокол № 2 від "29" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Олена РУДІНСЬКА _____

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Розробники:

завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна
професор кафедри, д.е.н., доц. Борщ Вікторія Ігорівна
професор кафедри, д.е.н., проф. Мартинюк Олена Анатоліївна

Змістовий модуль 1.

Системний підхід в управлінні проектною діяльністю в закладах охорони здоров'я

Тема 1 Сутність системного управління проектами в охороні здоров'я

Загальна мета. Вивчення організаційно-економічних відносин, які визначають процедуру управління проектами як ідеєю наукового дослідження в системі охорони здоров'я відповідно до Національної концепції розвитку системи громадського здоров'я.

Засвоєння індивідуальних факторів як проявів інтелекту в процесі роботи над ідеєю проекту відповідно до вимог законів творчості. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Основні поняття:

Формування бізнес-середовища системи охорони здоров'я; диверсифікація каналів фінансування медичної галузі; поняття “проекту”; суть поняття управління проектами; проект і система; системні властивості проекту; методологія системного аналізу; групи процесів управління проектами; поняття, основні характеристики, життєвий цикл проекту; виокремлення проектів за такими ознаками: масштаб, складність, термін реалізації, вимоги щодо якості, вимоги щодо обмеження ресурсів, рівень учасників, характер цільового завдання, головна причина виникнення проекту; проект та специфіка проектної діяльності; класифікація проектів за основними критеріями; Основні характеристики проекту, які відрізняють його від інших видів робіт, які виконуються в організаціях; Класифікація UNIDO

План

1. Суть поняття управління проектами.
2. Основні характеристики проекту, які відрізняють його від інших видів робіт, які виконуються в організаціях.
3. Передумови, джерела, причини та ключові напрями змін сучасного середовища проектного управління.
4. Поняття менеджмент-орієнтованого управління та менеджменту охорони здоров'я, їх ключові ознаки та принципи функціонування.
5. Особливості розроблення документів стратегічного характеру (стратегій, програм, концепцій, проектів) у сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг.
6. Методологія системного аналізу. Системні властивості проекту.
7. Групи процесів управління проектами.

Питання до самостійного заняття, які мають бути обговорені.

1. Дайте визначення «проект» та визначте за якими ознаками проект відрізняють від інших видів діяльності.
2. Які різновиди проектів Ви знаєте?
3. Опишіть функції проектного менеджменту.
4. Назвіть основні цілі управління проектами.
5. Перелічіть та коротко охарактеризуйте процеси в управлінні проектами.
6. Розкрийте зміст управлінських дій, спрямованих на виконання проекту, в частині групи процесів виконання.
7. Назвіть основних учасників проекту.
8. Які ознаки відрізняють проекти від інших планів, програм?
9. Наведіть класифікацію проектів.
10. В чому полягає об'єктивна необхідність управління проектами?

11. Що таке елементи системи управління проектами, їх склад і взаємозв'язок?
12. Назвіть основні причини, що обумовили виокремлення проектного менеджменту у спеціальну сферу діяльності
13. Опишіть декомпозиційні елементи фази «виконання» в управлінні проектом і галузі охорони здоров'я.
14. Назвіть види діяльності у сучасному бізнесі, які можна віднести до проектно-орієнтованих.
15. Доведіть доцільність виокремлення двох типів управлінських дій у проектному менеджменті.
16. Опишіть структуру управлінських дій, визначену міжнародною системою знань РМВОК®.
17. Назвіть проекти, які Ви найчастіше здійснюєте у своєму житті чи професійній діяльності.
18. Охарактеризуйте системну модель управління проектами.

Завдання:

Згрупуйте відповідні терміни та визначення згідно з даними таблиці.

Термін	Визначення
а) структура споживання ресурсів	1. Пов'язує пакети робіт з організаціями-виконавцями. Використовується для контролю відповідності розподілу ролей цілям проекту.
б) організаційна структура виконавців	2. Ієрархічно побудований графік, який фіксує необхідні на кожному рівні ресурси. Використовується для аналізу засобів, необхідних для досягнення цілей та підцілей проекту.
в) матриця відповідальності	3. Схеми цілей, підцілей по рівнях. Основне правило розбиття — повнота: кожна мета верхнього рівня повинна бути представлена повним набором підцілей.
г) дерево рішень	4. У цій схемі керівник — нульовий рівень. На нижчих рівнях — відділи, необхідні для функціонального управління роботами. Мета даної структури — визначити виконавців, відповідальних за виконання робіт.
г) дерево цілей	5. Включає дві ієрархічні схеми, які між собою пов'язані певним чином: ієрархія виробів та ієрархія робіт. Нижній рівень ієрархії робіт відповідає пакетам робіт, які необхідні при розробці сіткового графіка.
д) сіткова модель	6. Складається на основі СПР і ОСВ, дерева цілей і робіт, таким чином, що утворюють сітковий графік вузлових подій. Це забезпечує можливість проведення ефективного контролю.
е) дерево робіт	7. Ієрархічний граф, який фіксує вартість елементів проекту на кожному рівні.
є) структура витрат	8. Схеми задач оптимізації багатокрокового процесу реалізації проекту. Гілки дерева відображають події, які можуть мати місце, а вузли ("вершини") — точки, в яких виникає необхідність вибору.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом поза аудиторної роботи здобувача навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується складанням заліку.

Мета ІНДЗ. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувача з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та семінарських занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Обсяги ІНДЗ коливаються від 10-15 сторінок А4. Робота виконується на одній стороні аркуша стандартного формату. Верхній і нижній край аркуша форматуєся полями розміром 20 мм., ліворуч 25 мм., праворуч 15, рекомендується шрифт 14, інтервал - 1,5. Усі аркуші повинні бути пронумеровані. Кожне питання в тексті повинен мати заголовок у точній відповідності з найменуванням у плані-змісті. Обов'язково коротка презентація на практичному занятті із демонстраційними матеріалами в Microsoft PowerPoint або Microsoft Word н на 5 хв.

Підготовка доповідей та коротких повідомлень на дискусійні питання згідно переліку тем.

Теми доповідей, рефератів:

1. Наведіть класифікацію проектів які можуть бути створені в галузі охорони здоров'я.
2. Наведіть види діяльності у сучасному бізнесі, які можна віднести до проектно-орієнтованих видів в галузі охорони здоров'я.
3. Охарактеризуйте проекти, які Ви найчастіше здійснюєте у своєму житті чи професійній діяльності.
4. Перелічіть міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проектної діяльності у світі.
5. Розкрийте зміст управління проектами в сучасних умовах галузі охорони здоров'я.
6. Назвіть основні причини, що обумовили виокремлення проектного менеджменту у спеціальну сферу діяльності, які особливості притаманні галузі охорони здоров'я
7. Опишіть функції проектного менеджменту для галузі охорони здоров'я.
8. Системне управління організацією як процес об'єднання функціонального, процесного та ситуаційного підходу для закладів системи охорони здоров'я
9. Опишіть які існують типи підприємницької поведінки для закладів системи охорони здоров'я
10. Надайте характеристику міжнародних установ з питань управління проектами.

Методичні вказівки по проведенню самостійного заняття викладачем:

Перевірка рівня готовності слухачів до заняття здійснюється шляхом усного або письмового (два питання в кожному варіанті) опитування. Додатковим завданням є тестове. Це надає можливість виставити слухачам поточну відмітку.

Обговорення теоретичних питань здійснюється в декілька етапів:

1) слухачі ставлять викладачу запитання щодо складних положень лекційного матеріалу;

- 2) викладач підводить аудиторію до висування питань, які не були висвітлені під час лекції;
- 3) заслуховуються та обговорюються доповіді;
- 4) аналізуються окремі випадки (кейси). Наприкінці заняття здійснюється підведення підсумків заняття, оцінювання участі слухачів у семінарі (якщо опитування було усним).

Список рекомендованої літератури.

Основна:

1. Андрієнко О. Управління проектами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник Київ: 2017. 77 с.
2. Блага Н. В. Управління проектами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
<http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3870/1/%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>
3. Бирюков В.С. «Системы менеджмента качества и аудит в учреждениях здравоохранения (теория и практика индустриализации медицинской деятельности)». 2016. Київ: Освіта України. 334 с. ISBN 978-617-7241-74-3.
4. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проектами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
5. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. – Дніпропетровськ, 2016. - 53 с.
6. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
7. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: електронний навчально-методичний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Одеса: ОНМедУ, 2022. (укр. та англ. мовами)
8. Микитюк П. П. Управління проектами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
http://dspace.wunu.edu.ua/retrieve/19680/03_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
9. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проектами: підручник Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
10. Управління проектами та ризиками: Навчальний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 196 с.

Додаткова:

1. Бушуев, С.Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценка компетентности проектных менеджеров: (National Competence
2. Когон К. Управління проектами /Кори Когон, Сюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд//, 2018. 240 с. Интернет ресурс: <https://www.yakaboo.ua/upravlenie-proektami-1639980.html>
3. Менеджмент та адміністративне управління: навчальний посібник /О.А. Мартинюк, Н.І. Серебрянникова. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 540 с. (31,39 д.а.).
4. Мартинюк О.А. Курдибанська Н.Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. - №6. С. 75-79.
5. Руководство к своду знаний по управлению проектом (Руководство РМВОК) / коллектив

авторов Project Management Institute, PMI. Шестое издание. Project Management Institute, 2017. 800 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html.
2. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>.
3. Департаменті управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/en/struktura>.
4. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>.
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int.
6. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com.
7. Медичний світ: професійна газета. URL: www.medsvit.org.
8. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії Мед-експерт. URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnij-zaklad/31-medichnij-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medychnoho-turyzmu-v-ukraini>.
9. Медико - правовий портал. URL: <http://103-law.org.ua>.
10. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>.
11. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>.
12. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_zoz_17.xls.
13. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZ_SUITE_NPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089
14. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umj.com.ua.
15. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>.